

საზოგადოებრივი გამომცემლობა სა.გა.

Sa.Ga. Publishing for Society

რუსუდან ასათიანი – ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის თეორიული და გამოყენებითი ენათმეცნიერების ინსტიტუტის პროფესორი. ინტერესთა სფერო: ენათა ტიპოლოგია და კოგნიტიური ლინგვისტიკა, ინფორმაციის ენობრივი შეფუთვა და წინადადების საინფორმაციო სტრუქტურა, ქართველური ენების ლინგვისტური ანალიზი. ავტორია ხუთი მონოგრაფიის და 200-მდე სამეცნიერო ნაშრომის; მისი (თანა)/რედაქტორობით გამოიცა: *Proceedings of the Fifth International Symposium – LLC, University of Amsterdam, Grafisch Centrum* (2003); *Г. Б. Чикоидзе, Сетевое представление морфологических процессоров*, изд. „Интеллект“ (2005); საერთაშორისო ორენოვანი ჟურნალი „ენა, ლოგოკა, გამოთვლება“, I-VI, გამომცემლობა: „დეკაპრინტი“ (2005-დან, ბოლო – 2018); *Book of Proceedings – ICMS XXXI: „Recent Ideas and Research“*, November, 2022, Venue: Université du Luxembourg; და სხვ. მისი ბოლო წლებში გამოქვეყნებული ინგლისურენოვანი სტატიებია: *An Algorithm Defining the Choice of ‘Active~Passive’ Formal Paradigms in Georgian. Logic, Language, and Computation – 11th International Tbilisi Symposium, TbilisLLC, Revised Selected Papers*. Springer 2017, 3-17; *Prosodic Separation of Postverbal Material in Georgian. A Corpus Study in Syntax-Phonology Interface* (Co-authors: Caroline Fery, Stavros Skopeteas), *Information Structure in Lesser-Described Languages. Studies in Prosody and Syntax*, John Benjamins, 2018, 17-50; *Relationship Between the Kartvelian Roots *γwn- ‘wine’ and *γun – ‘creep, curve, twist’* (Co-authors: M. Ivanishvili, Et. Soselia), *Athens Journal of Philology* 2022, 9: 1-8; *A Subject Relative Clause Preference in a Split-Ergative Language: ERP Evidence from Georgian*, (Co-authors: Ellen Lau, Michaela Socolof, Nancy Clarke, Maria Polinsky), *Brain and Language*, Vol. 236. Elsevier, 23 pp., January 2023.

Rusudan Asatiani is a doctor and a professor at the Institute of Theoretical and Applied Linguistics, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University. Her areas of interest include syntax, pragmatics, information structures and cognitive linguistics. Asatiani’s current project is *Information Structures: The Kartvelian Linguistic Space*. Her publications include: *The Disappearance of the Accusative: An Areal or Universal Tendency? Languages and Cultures in the Caucasus: Current Advances in Caucasian Studies*. München-Berlin: Otto Sagner 2011, 301-306; *An Algorithm Defining the Choice of ‘Active~Passive’ Formal Paradigms in Georgian. Logic, Language, and Computation – 11th International Tbilisi Symposium, TbilisLLC, Revised Selected Papers*. Springer 2017, 3-17; *Prosodic Separation of Postverbal Material in Georgian. A Corpus Study in Syntax-Phonology Interface* (Co-authors: Caroline Fery, Stavros Skopeteas), *Information Structure in Lesser-Described Languages. Studies in Prosody and Syntax*, John Benjamins 2018, 17-50; *Relationship Between the Kartvelian Roots *γwn- ‘wine’ and *γun – ‘creep, curve, twist’* (Co-authors: M. Ivanishvili, Et. Soselia), *Athens Journal of Philology* 2022, 9: 1-8; *A Subject Relative Clause Preference in a Split-Ergative Language: ERP Evidence from Georgian*, (Co-authors: Ellen Lau, Michaela Socolof, Nancy Clarke, Maria Polinsky), *Brain and Language*, Vol. 236. Elsevier, 23 pp., January 2023.

ქართული როგორც მეორე ენა

სახელმძღვანელო

რუსუდან ასათიანი

GEORGIAN AS A SECOND LANGUAGE

TEXTBOOK

Rusudan Asatiani

თბილისი – Tbilisi
2023

სამეცნიერო რედაქტორი
Academic editor

აკად. თამაზ გამყრელიძე (†)
Acad. Tamaz Gamkrelidze (†)

ქართული ნაწილის რედაქტორი
Editor for Georgian

თამარ კალხიტაშვილი
Tamar Kalkhitashvili

ინგლისური ნაწილის რედაქტორი
Editor for English

დევი დუმბაძე
Devi Dumbadze

ილუსტრაციები
Illustrations

თ. ხვადაგიანი
T. Khvadagiani

დაკაბადონება
Layout

გიორგი ბაგრატიონი
Giorgi Bagrationi

ყდის დიზანი
Cover Design

ანი ასათიანი
Ani Asatiani

გამომცემელი
Publisher

სოსო დუმბაძე
Soso Dumbadze

მეორე, გადამუშავებული გამოცემა, (1996), 2023

Second, revised edition, (1996), 2023

ISBN 978-9941-8-5554-2

ყველა უფლება დაცულია / All rights reserved

© რუსუდან ასათიანი; საზოგადოებრივი გამომცემლობა სა.გა., 2023

© Rusudan Asatiani; Sa.Ga. Publishing for Society, 2023

www.sa-ga.org

შინაარსი CONTENTS

წინასიტყვაობა FOREWORD	9
შემოკლებათა სია ABBREVIATIONS	13
ქართული ასოები და მათი წარმოთქმა GEORGIAN LETTERS AND THEIR PRONUNCIATION	17
წერისა და კითხვის გაკვეთილები WRITING AND READING LESSONS	23
I გაკვეთილი: ქართული ანბანი I Lesson: Georgian Alphabet	25
II გაკვეთილი: ხმოვნები II Lesson: Vowels	27
III გაკვეთილი: სონორები III Lesson: Sonorants	29
IV გაკვეთილი: მჟღერები IV Lesson: Voiced Consonants	31
V გაკვეთილი: სპირანტები V Lesson: Fricatives	33
VI გაკვეთილი: ყრუ ფშვინვიერები VI Lesson: Unvoiced Aspirated Consonants	37
VII გაკვეთილი: ყრუ მკვეთრები VII Lesson: Unvoiced Glottalized Consonants	40
VIII გაკვეთილი: ლარინგალი VIII lesson: Laryngeal	44

ქართული ენისა და გრამატიკის გაკვეთილები	47
GEORGIAN LANGUAGE AND GRAMMAR LESSONS	
გაკვეთილი 1: გაცნობა	49
Lesson 1: Getting Acquainted	
გაკვეთილი 2: მისამართი	53
Lesson 2: Address	
გაკვეთილი 3: ოჯახი	58
Lesson 3: Family	
გაკვეთილი 4: გარეგნობა, ფერები	64
Lesson 4: Outward Appearance, Colors	
გაკვეთილი 5: მგზავრობა	69
Lesson 5: Travel	
გაკვეთილი 6: დღის განრიგი, საათი	74
Lesson 6: Daily Schedule, Time	
გაკვეთილი 7: ავადმყოფობა	79
Lesson 7: Illness	
გაკვეთილი 8: ინსტიტუტში	85
Lesson 8: At the Institute	
გაკვეთილი 9: ბიბლიოთეკაში	92
Lesson 9: At the Library	
გაკვეთილი 10: ზამთრის არდადეგები	97
Lesson 10: Winter Holidays	
გაკვეთილი 11: ზაფხული	103
Lesson 11: Summer	
გაკვეთილი 12: შემოდგომა	108
Lesson 12: Autumn	
გაკვეთილი 13: საუბარი	116
Lesson 13: Conversation	

გაკვეთილი 14: გაზაფხული Lesson 14: Spring	122
გაკვეთილი 15: ოთახის ინტერიერი Lesson 15: In the Room	127
გაკვეთილი 16: ტელეფონზე დარეკვა Lesson 16: Telephone Call	133
გაკვეთილი 17: სპორტი Lesson 17: Sports	138
გაკვეთილი 18: განწყობა, კვირის დღეები Lesson 18: Mood, Days of the Week	144
გაკვეთილი 19: თბილისი Lesson 19: Tbilisi	148
გაკვეთილი 20: მაღაზიაში Lesson 20: In the Store	154
გაკვეთილი 21: ქართული ზმნის სალექსიკონო ფორმა Lesson 21: Basic Form of Georgian Verbs	159
გაკვეთილი 22: შობა-ახალი წელი Lesson 22: Christmas and New Year	164
გაკვეთილი 23: გიორგობაზე მცხეთაში Lesson 23: Giorgoba in Mtskheta	172
გაკვეთილი 24: საუბარი დედა-შვილს შორის Lesson 24: Conversation Between Mother and Child	178
გაკვეთილი 25: დიპლომზე მუშაობა, თვეები Lesson 25: Academic Work, Months	182
გაკვეთილი 26: სიყვარულის ახსნა Lesson 26: Declaring Love	187
გაკვეთილი 27: ნიშნობა Lesson 27: Engagement	192

გაკვეთილი 28: მომავლის გეგმები, დამშვიდობება	197
Lesson 28: Future Plans, Goodbye	
გაკვეთილი 29: ქართული ენის გრამატიკის კონსპექტი	202
Lesson 29: Brief Summary of Georgian Grammar	
გრამატიკულ თემათა საძიებელი	231
INDEX OF GRAMMAR TOPICS	

წინასიტყვაობა

FOREWORD

ქართული ენა სვანურ, მეგრულ და ლაზურ (=ჭანურ) ენებთან ერთად შედის ქართველურ ენათა ოჯახში, რომლის გენეტიკური კავშირი სხვა ენობრივ ოჯახებთან (ინდოევროპულ, სემიტურ, ფინურ-ალთაურ ან სხვ.) დადგენილი არაა.

ტიპოლოგიური მსგავსებისა და არეალური სიახლოვის გამო, ქართველურ ენებს აერთიანებენ კავკასიაში გავრცელებულ ავტოქთონურ ენებთან: აფხაზურ-ადიღეური, ნახური და დაღესტნის ენები.

ქართველურ ენათაგან სამწერლობო ენაა ქართული, რომელსაც უძველესი უნიკალური დამწერლობა აქვს: ზოგიერთი მეცნიერის თვალსაზრისით, ქართული ანბანი შეიქმნა ქრისტეს დაბადებამდე IV საუკუნეში ფინიკიური (სემიტური) ანბანის საფუძველზე, ზოგიერთის თვალსაზრისით კი, ქრისტეს დაბადებიდან IV საუკუნეში ბერძნული ანბანის საფუძველზე. ქართული დამწერლობის უძველესი წარწერები, შესრულებული ასომთავრულით, დაცულია პალესტინის ქართულ მონასტერსა და ბოლნისის სიონის ტაძარში (V საუკ.). ასომთავრული მოგვიანებით გადადის ნუსხა-ხუცურსა (IX საუკუნიდან) და მხედრულში (XI საუკუნიდან). სწორედ მხედრული ანბანით სარგებლობენ დღესაც ქართველები.

ქართული სალიტერატურო ენა ერთ-ერთი უძველესი ცოცხალი ენაა. მას დაახლოებით 1,5 ათასწლეულის დოკუმენტირებული ისტორია აქვს – მასზე დანერილია მრავალი საბუთი, ლიტერატურული თუ ფილოსოფიური თხზულება, რომლებიც წარმოადგენენ მდიდარ და ორიგინალურ ეროვნულ კულტურას.

ქართული ენობრივი სისტემა სპეციფიკურია – განვითარებული, შედარებით მარტივი სახელური და საკმაოდ რთული ზმნური მორფოლოგიითა და თავისებური სინტაქსური კონსტრუქციებით.

ქართული არის საქართველოს ოფიციალური, სახელმწიფო ენა.

The Georgian language, together with the Svan, Megrelian, and Laz (=Chan) languages, belong to the family of Kartvelian (resp., South-Caucasian) languages, whose genetic relationship with other language families (e.g., Indo-European, Semitic, Finno-Altaic, or others) has not been established.

Due to the typological similarity and geographic proximity, the Kartvelian languages are brought together with other autochthonous languages present in the Caucasus region: Abkhaz-Adyghe and Nakho-Dagestan.

All Kartvelian languages use the Georgian writing system, which has an ancient unique script. According to some scientists, the Georgian alphabet was created based on of the Phoenician (Semitic) alphabet in the 4th century BC, while others believe that it was created on the basis of the Greek alphabet in the 4th century AD. The oldest documents of Georgian writing originate from the 4th and 5th centuries AD in Asomtavruli version. The earliest inscriptions are preserved in the Georgian monasteries in Palestine and the Sioni Temple of Bolnisi. Asomtavruli later transitioned into Nuskhvuli (from the 9th century), and, ultimately, Mkhedruli (from the 11th century), which is used by Georgians to this day.

Georgian literary language is one of the oldest living languages with a documented history of about 1.5 millennia. Many primary sources, literary and philosophical works have been written in Georgian language throughout the centuries, representing a rich and original national culture.

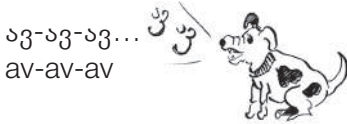
Georgian has a specific language system with a well-developed, relatively simple noun morphology and a rather complex verb morphology as well as unique syntactic constructions.

Georgian is the official state language of Georgia.

სონორანტი SONORANTS

სონორი თანხმოვნებია (sonorants):

რ – r, ლ – l, მ – m, ნ – n, ვ – v

სავარჯიშოები Exercises

1. დაწერეთ სონორები:

r – რ, l – ლ...

2. წაიკითხეთ:

ლი-ა, ლა-მა-რა, ნი-ნო, მა-ი-ა, ვა-რი-ა, ე-ლე-ნე, ლა-ლი,
მა-ნა-ნა, ნა-ნა, ნი-ა, ვა-ლი-ა, ლა-ნა, ლი-ა-ნა, მა-რი-ნა,
რა-ი-ა, ვა-ნო, რო-მა-ნი, ლე-ვა.

3. დაწერეთ ქართულად:

ni-no, ma-ri-na, le-va-ni, le-o, ma-na-na, la-na, e-le-na, ma-i-a,
va-li-a, ro-ma-ni, ra-i-a, la-li, li-a, ni-a.

მჟღერები VOICED CONSONANTS

მჟღერი ხშული თანხმოვნებია (voiced stop-plosive consonants): (!)
ბ – b, დ – d, გ – g, ძ – z, ჯ – j

აი ბუ
ai bu

აი გუ-გუ-ლი
ai gu-gu-li

აი გო-გო
ai go-go

აი ჯა-რი
ai ja-ri

აი დო-ლი
ai do-li

აი გუ-ლი
ai gu-li

აი გვე-ლი
ai gve-li

აი ბა-ბუ-ა
ai ba-bu-a

აი ჯვა-რი
ai jva-ri

აი ბე-ბი-ა
ai be-bi-a

აი გე-მი
ai ge-mi

აი დე-და
ai de-da

აი ძაბ-რი
ai zab-ri

აი და
ai da

აი ძვა-ლი
ai zva-li

აი ძმა
ai zma

სავარჯიშოები Exercises

1. დაწერეთ მჟღერი თანხმოვნები:

b-ბ, g-?, d-?, z-?, ჯ-?

2. წაიკითხეთ:

ბა-ი-ა, და-ლი, გო-გი, გი-ორ-გი, გი-ა, გუ-რა-მი, დი-მა, დე-ვი,
ნო-და-რი, ო-მა-რი, ჯო-ნი, ჯე-მა-ლი, ჯონ-დო, ჯა-ნო, ბა-დუ-რი,
გი-გა.

აი ბე-ბი-ა, ბა-ბუ-ა, მა-მა, დე-და, და და ძმა.

აი მა-მა-ლი, გვე-ლი, ლო-მი და დე-ვი.

აი ბუ და გუ-გუ-ლი.

აი ძი-ა გო-გი და დე-ი-და ნი-ნო.

ეი, ბი-ძი-ა გუ-რამ! უი, მა-მა-ლი?!

ვაი, ოი, ბუ-ა! ეი, ძი-ა ჯე-მა-ლი-ა?

3. დაწერეთ ქართულად:

go-gi, zma, ma-gi-da, de-vi, do-li, be-bi-a, de-i-da, no-da-ri,
ze-ra, ჯva-ri, ba-bu-a, de-i-da, bi-zi-a.

ჯო-ri, gve-li, va-li-a, da-li, ge-mi.

oi, lo-mi-a?! ui, gve-li-a! go-go-na!

ai bi-zi-a gi-or-gi da de-i-da la-ma-ra.

no-da-ri bi-zi-a-a?

de-da, de-i-da ni-no-a?

vai-me, gve-li-a?

ei, zi-a ba-dur!

**ქართული ენისა და
გრამატიკის გაკვეთილები**

**GEORGIAN LANGUAGE AND
GRAMMAR LESSONS**

გაცნობა GETTING ACQUAINTED

- გამარჯობა, ეს მე ვარ, გიორგი. თქვენ ვინ(ა) ხართ?
- გაგიმარჯოს, მე ვარ ნინო. ეს ვინ არის?
- ეს არის დათო. დათო არის ბიჭი, ნინო არის გოგო. ისინი არიან სტუდენტები.

თქვენ სტუდენტები ხართ?

- დიახ, ჩვენ სტუდენტები ვართ. თქვენ?
- ჩვენც (!). ის რა არის?

- ის არის უნივერსიტეტი.

- ეს რა არის?

- ეს არის ჩანთა.

ფანქარი

კალმისტარი

წიგნი

რვეული

მაგიდა

სკამი.

- ეს წიგნია? არა, ეს არ არის წიგნი, ეს რვეულია.

- დიახ, ეს რვეულია (=ეს არის რვეული).

(!) N + „გადღიერება“ (reinforcement – too, also) → N+ც, მაგ.:
შენ-ც (you also), დათო-ც (Dato also, as well), უნივერსიტეტი-ც,
სტუდენტები-ც.

გრამატიკა Grammar

პირის ნაცვალსახელები – Personal Pronouns

მე – I	ჩვენ – We
შენ – You	თქვენ – You
ის – He, She, It	ისინი – They

არსებითი სახელი (Noun, Substantive)

ვინ (who) არის ეს? ეს (this) არის: ბიჭი, გოგო, სტუდენტი, ნინო
– სულიერი, პიროვნება.

რა (what) არის ეს? ეს არის: წიგნი, რვეული, კალმისტარი,
ჩანთა, ლომი, მამალი, ბუზი – უსულო, ცხოველი, ფრინველი,
მწერი, საგანი.

სახელობითი ბრუნვა (Nominative case)

N + Nom. → N-consonant + ი, მაგალითად: რვეულ-ი, სკამ-ი,
ბიჭ-ი, ფანქარ-ი.

N-vowel (a, e, i, o, u) + ∅, მაგალითად: მაგიდა,
გოგო, გიორგი.

მრავლობითი რიცხვი (Plural)

N + Pl + Nom. → N + ებ + ი, მაგ.: გოგო+ებ+ი, სტუდენტ+ებ+ი,
სკამ+ებ+ი, ბიჭ+ებ+ი, მაგრამ (but):

N-vow (-ა) + ებ + ი → N-~~vowel (-ა)~~ + ებ+ი,

მაგ.: მაგიდა+ებ+ი → მაგიდ+ებ+ი

ზმნა (Verb) (!)

მე ვარ	ჩვენ ვართ
შენ ხარ	თქვენ ხართ
ის არის	ისინი არიან

(!) ზმნა+„უარყოფა“ = არ V.

ლექსი Poem

* * *

(ხალხური)

მზე დედაა ჩემი
მთვარე – მამა ჩემი,
ეს წვრილ-წვრილი ვარსკვლავები
და და ძმია ჩემი.

ლექსიკონი – Vocabulary

მზე (N) – sun; დედა (N) – mother; მთვარე (N) – moon; მამა (N) – father; ჩემ-ი (Adj.) – my, mine; წვრილ-ი (Adj.) – small, petty; და (N) sister; და (Conj.) – and; ძმა (N) – brother

სავარჯიშოები Exercises

1. ... ხართ გოგოები. ... ვარ გოგო. ... არის ბიჭი. ... არიან სტუდენტები. ... ხარ გიორგი.
2. ის ... სკამი. მე ... გოგო. ჩვენ ... სტუდენტები. ისინი ... გოგოები. თქვენ ... სტუდენტები. ეს ... წიგნი. თქვენ ... ბიჭები. (!) ეს ... წიგნები.

(!) ესენი **არიან** გოგოები, მაგრამ: ეს **არის** წიგნები.
ისინი **არიან** ბიჭები, მაგრამ: ის **არის** რვეულები.

3.

ეს არის

ეს არის

ეს არის

ეს არის

ისინი არიან

ესენი არიან

4. ერთი დედა → Plural: დედები
ერთი გოგო → Plural: გოგოები
ერთი ბიჭი → Pl: ...
ერთი უნივერსიტეტი → Pl: ...
ერთი მაგიდა → Pl: ...
ერთი ძმა → Pl: ...

5. ეს არის რვეული? არა, ეს არ არის რვეული, ეს წიგნია. დიახ, ეს არის რვეული.

ეს არის სკამი?

ეს არის მაგიდა?

ეს არის მზე?

ეს არის მთვარე?

ეს არის გიორგი?

ეს არის ნინო?

ფერები (colours):

- ეს არის წითელი ფერი. ბაგეები წითლად არის შეღებილი.
- ეს არის შავი ფერი. თმები შავად არის შეღებილი.
- ეს არის თეთრი ფერი. კედელი თეთრად არის შეღებული.
- ეს არის მწვანე ფერი. ბალახი არის მწვანე.
- ეს არის ყვითელი ფერი. მზე არის ყვითელი.
- ეს არის ლურჯი ფერი. თვალები ლურჯად არის შეღებილი.
- ეს არის რუხი ფერი. მგელი არის რუხი.

- ეს არის ყავა → ყავა არის ყავისფერი.
- ეს არის ცა → ცა არის ცისფერი.
- ეს არის ვარდი → ვარდი არის ვარდისფერი.

გრამატიკა

Grammar

ვითარებითი ბრუნვა (Adverbial case)

როგორ? (How?) რად? (As what?) – Case of adverbial modifiers

N-cons + Adv. > N' + ად, მაგ.: ლამაზად, შავად, კარგად,
მშვენივრად, კედლად.

N-vow + Adv. > N + დ, მაგ.: ხედ, ძმად, მწვანედ, გოგოდ.

თმები შავად არის შეღებილი → თმები შავია.

ბიჭი ლამაზად წერს → ნაწერი ლამაზია.

ბიჭი კაცად იქცევა → ბიჭი (უკვე) კაცია.

ლექსი Poem

გალაკტიონ ტაბიძე (1901-1965)

უსიყვარულოდ... (!)
მზე არ სუფევს ცის კამარაზე,
სიო არ დაჰქრის, ტყე არ კრთება
სასიხარულოდ ... (!!)
უსიყვარულოდ არ არსებობს
არც სილამაზე,
არც უკვდავება (!!!) არ არსებობს
უსიყვარულოდ.

ლექსიკონი – Vocabulary

-სუფევ- (V) – reign; კამარა (N) – arch; vault: ცის კამარა – the sky; სიო (N) – breeze; ტყე (N) – forest;
-კრთები- (V) – tremble, thrill; სიხარულ-ი (N) – gladness, joy;
-არსებობ- (V) – exist, to be; უკვდავ-ი (Adj.) – immortal

(!) სიყვარული (N) + „უქონლობა“ (without, not having, lacking sth) → უ-სიყვარულ-ო (Adj)

(!!) სიხარული (N) + „დანიშნულება“ (for sth, purpose) → სა-N-ო:
სა-სიხარულ-ო; e.g.: თამაში – play → სა-თამაშ-ო – toy;
ბავშვი – child → სა-ბავშვ-ო – for children

(!!!) უკვდავ-ი (Adj) + „აბსტრაქტულობა“ (Abstract noun) →
N-ება: უკვდავ-ება (N)

სავარჯიშოები Exercises

1. ეს არის . ეს არის . თვალებზე გვაქვს .
 არის წითელი.
2. ვაშლი რა ფერია? → ვაშლი წითელია.
3. როგორ წერს ნინო? (ლამაზი) → ნინო წერს ლამაზად.
რა ფრად არის შეღებილი კედელი? (მწვანე). როგორ
ლაპარაკობთ ქართულად? (კარგი). როგორ სწავლობს
გიორგი? (კარგი). რა ფრად იღებავთ თმებს? (ქერა).
4. დათოს აქვს ბინა? → არ ვიცი, დათო უბინაოა თუ ბინიანი.
დეიდას ჰყავს შვილი? ბიჭს ჰყავს მამა? სახლს აქვს აივანი?
სტუდენტს აქვს ჩანთა?
ეს დარბაზი არის **ჭიდაობის**თვის → საჭიდაო დარბაზი.
ეს ოთახი არის **მუშაობის**თვის → ... ოთახი.
ეს წიგნი არის **სწავლის**თვის → ... წიგნი.
ეს სკოლა არის **მუსიკის** (სწავლის)თვის → ... სკოლა.
ეს აუზი არის **ცურვის**თვის → ... აუზი.
5. როგორია თქვენი მეგობარი?

თარგმანი Translation

ქალი

შოთა ჩანტლაძე (1928-1968)

(ნაწყვეტი)

ქუჩის კუთხეში, მალლა, თეთრ სახლთან(!) დგას ახალ-
გაზრდა ჭაბუკი, უწვერული. იგი მაღალი, სუსტი და ფერ-
მკრთალია. თმები აქვს ქერა და თვინიერი. თვალები ფართო

და თაფლისფერი. ამ თვალეში არ არის ვნება. ამ თვალეში არის სისველე, რომელიც ჯერ ცრემლებად არ არის ქცეული.

ლექსიკონი – Vocabulary

ქალ-ი (N) – woman; კუთხე (N) – corner; მაღალ-ი (Adj) – tall, high; ახალგაზრდა (Adj) – young; ჭაბუკ-ი (N) – adolescent, teenager (boy); წვერ-ი (N) – beard; სუსტ-ი (Adj) – weak; ფერმკრთალ-ი (Adj) – pale; თვინიერ-ი (Adj) – gentle, calm, submissive; თაფლ-ი (N) – honey; ვნება (N) – passion; სველ-ი (Adj) – wet, damp; ცრემლ-ი (N) – tear

(!) N + -თან (Postposition – at, near); მაგ.: სახლ-თან (near the house), კედელ-თან (at the wall), ხე-ს-თან (at the tree).

გაზაფხული
SPRING

- ნეტავ მალე მოვიდეს გაზაფხული! რომ შეიძლებოდეს, ყოველთვის გაზაფხული იყოს! მე ისე მიყვარს, როდესაც ბუნება იღვიძებს. ნეტავ მალე გავიდოდეს ზამთარი, დათბებოდეს, კვირტები გაიშლებოდეს, ჩიტები დაბრუნდებოდნენ. გაზაფხული წელიწადის ყველაზე ლამაზი დროა. გაზაფხულზე ყველაფერი ლამაზია: იები, ენძელები, ახლად ამოქოჩრილი ბალახი. ცხოვრება თითქოს თავიდან იწყება. ძალა რომ მქონდეს – ყოველთვის გაზაფხულს ვინატრებდი! ნეტავ, მართლაც, მალე მოვიდეს გაზაფხული, რომ აიქოჩროს ბალახი, გაიშალოს კვირტები, ამწვანდეს გარემო, გაიხაროს გულმა და გათავისუფლდეს სული.

- რა რომანტიკული გოგონა ხარ, ნინო! თუმცა, მართალი ხარ, გაზაფხული წლის საუკეთესო დროა.

ლექსიკონი – Vocabulary

N: კვირტ-ი (N) – bud; ჩიტ-ი – bird; ენძელა – galanthus, snowdrop; ბალახ-ი (N) – grass; გარემო – surroundings; სულ-ი (N) – soul
V: -იშლები- (V) – be blooming, blossoming; -ინატრებ- (V) – wish, desire; -იქოჩრები- – blossom, unfold; -მწვანდები- (V) – turn green; -გათავისუფლდი- – become free
Adj: ამოქოჩრილი- – blossomed; საუკეთესო – the best

4. დედა მიდის ... (სახლი).

დედა მიდის ... (სახლი).

დედა შედის ... (სახლი).

დედა ადის ... (კიბე).

დედა მიდის ... (პატარა გოგო).

თარგმანი Translation

*წმინდა ნინოს სიზმარი
(მატიანიდან ქართლის ცხოვრება)*

საქართველოში ვაზის ჯვრით შემოსვლის შედეგ მრავალ-ჯერ ნახა წმინდა ნინო-კაბადოკიელმა ასეთი სიზმარი: მოფრინდებოდნენ თითქოს ცის შავი ფრინველები, ჩაფრინდებოდნენ მდინარეში, განიბანებოდნენ, გასპეტაკდებოდნენ და შეფრინდებოდნენ სამოთხეში; ვაზს მოკენკავდნენ, ყვავილებს მოსძოვდნენ და მხიარულობდნენ. შემდეგ ასე სიყვარულით მიფრინდებოდნენ წმინდა ნინოსთან და ირგვლივ შემოეხვეოდნენ მას მშვენიერი ჟივილ-ხივილითა.

მოუთხრო ეს სიზმარი წმინდა ნინომ თავის მონაფეს, სიდონიას, რომელმაც ასე ახსნა: „ზმანება შენი ამას ნიშნას, რომ ადგილი ესე შენით იქცევა სამოთხედ“.

ლექსიკონი – Vocabulary

მუქარა (N) – threat, menace; -ისვრი- (V) – throw, cast, shoot, fire; (გ)-ლახავ- (V) – beat; დევ-ი (V) – giant, Devi; -უჩვენებ- (V) – show (to sb); ვაზ-ი (V) – vine; ჯვარ-ი (N) – cross; (მო)-ფრინდები- (V) – fly; ფრინველ-ი (N) – bird; მდინარე – river; (გან)-იბან- (V) – wash; (გა)-სპეტაკები- (N) – become irreproachable, blameless; სამოთხე (N) – paradise; (მო)-კენკავ- (V) – peck; ყვავილ-ი (N) – flower; (მო)-ძოვ- (V) – graze; (შემო)-ეხვევი- (V) – wrap, round; ჟივილ-ხივილ-ი (N) – chirping, twittling; მო-უთხარი- (V in past) – told; მონაფე – pupil; -ახსნი- – explain; ზმანება – (N) – dream, appearance; -ნიშნავ- (V) – signify, mean

გრამატიკულ თემათა საძიებელი

INDEX OF GRAMMAR TOPICS

არსებითი სახელი (გაკ. 1)
Noun (Lesson 1)

აქტიური ზმნების უღლება აწმყოში (გაკ. 2)
Conjugation of active verbs in the present tense (Lesson 2)

აქტიური ~ პასიური ზმნები (გაკ. 6.)
Active ~ passive verbs (Lesson 6.)

ბრძანებითი კილო (გაკ. 16)
Imperative (Lesson 16)

ვითარებითი ბრუნვა (გაკ. 4)
Adverbial case (Lesson 4)

ზედსართავი სახელის ბრუნვა არსებითთან ერთად (გაკ. 18)
Declension of a Noun phrase (Lesson 18)

ზედსართავის ხარისხები (გაკ. 17)
Degrees of comparison of adjectives (Lesson 17)

ზმნისწინები (გაკ. 9)
Preverbs (Lesson 9)

ზრდილობიანი მიმართვის ფორმები (გაკ. 25)
Polite addressing forms (Lesson 25)

თანდებულებიანი ბრუნვები, ცალკე მდგომი თანდებულები (გაკ. 15)
Postpositional phrases (Lesson 15)

თურმეობითი I (გაკ. 22)
Present perfect (Lesson 22)

თურმეობითი II (გაკ. 23)
Past perfect (Lesson 23)

ინვერსიული ზმნების უღლება აწმყოში (გაკ. 3)
Conjugation of inersive verbs in the present tense (Lesson 3)

ირიბდამატებიანი წინადადების მოდელი აწმყოში (გაკ. 7)
The pattern of a simple sentence with indirect object in the present tense (Lesson 7).

კავშირებითი კილო (გაკ. 14)
Subjunctive mood (Lesson 14)

კაუზატივი (გაკ. 25)
Causatives (Lesson 25)

მიმღეობა (გაკ. 19)
Participle (Lesson 19)

მიცემითი ბრუნვა (გაკ. 2)
Dative case (Lesson 2)

მოდალური ნაწილაკები (გაკ. 21)
Modal particles (Lesson 21)

მოთხრობითი ბრუნვა (გაკ. 12)
Ergative case (Lesson 12)

მომავალი დრო (გაკ. 10)
Future tense (Lesson 10)

მოქმედებითი ბრუნვა (გაკ. 5)
Instimental case (Lesson 5)

მრავლობითი რიცხვი (გაკ. 1)
Plural (Lesson 1)

ნ/თ-იანი მრავლობითი (გაკ. 19).
The second type of plural number (Lesson 19)

ობიექტური პირების მიხედვით ზმნების უღლება აწმყოში (გაკ. 6)
Objective conjugation in the present tense (Lesson 6)

რეფლექსური ფორმები (გაკ. 26)
Reflexive forms (Lesson 26)

რთული თანწყობილი წინადადება (გაკ. 27)
Compound coordinate sentence (Lesson 27)

რთული ქვეწყობილი წინადადება (გაკ. 28)
Compound subordinate sentence (Lesson 28)

საწყისი (გაკ. 17)
Verbal noun, Infinitive (Lesson 17)

სახელთა ბრუნების ტიპები (გაკ. 13)
Types of nouns declension (Lesson 13)

სახელობითი ბრუნვა (გაკ. 1)
Nominative case (Lesson 1)

სტატიკური ზმნების უღლება აწმყოში (გაკ. 5)
Conjugation of static verbs in the present tense (Lesson 5)

სუბიექტ-ობიექტის მაჩვენებლების თანხვედრის წესები (გაკ. 8)
Rules of S and O markers overlap (Lesson 8)

უნებური მოქმედების გამოხატვა (გაკ. 24)
Involuntary actions (Lesson 24)

უწყვეტელი (გაკ. 11)
Imperfective (Lesson 11)

ქცევა (გაკ. 7)
Version (Lesson 7)

„ყოფნა“ ზმნის უღლება აწმყოში (გაკ. 1)
Conjugation of the verb *to be* in the present tense (Lesson 1)

შერწყმული წინადადება (გაკ. 27)
Compound sentence (Lesson 27)

ჩვენებითი ნაცვალსახელების ბრუნვა (გაკ. 20)
Declension of demonstrative pronouns (Lesson 20)

წინადადების მოდელი აწმყოში (გაკ. 2)
Structure of a simple sentence in the present tense (Lesson 2)

წინადადების მოდელი ინვერსიულ ზმნებთან (გაკ. 3)
Structure of a sentence with inversive verbs (Lesson 3)

წინადადების მოდელი მეორე სერიაში (გაკ. 12)
Structure of a sentence in Aorist forms (Lesson 12)

წოდებითი ბრუნვა (გაკ. 10)
Vocative case (Lesson 10)

წყვეტილი (გაკ. 12)
Aorist (Lesson 12)

ხოლმეობითი (გაკ. 15)
Habitual, imperfective, complete (Lesson 15)

Active ~ passive verbs (Lesson 6.)
Adverbial case (Lesson 4)
Aorist (Lesson 12)
Causatives (Lesson 25)
Compound coordinate sentence (Lesson 27)
Compound sentence (Lesson 27)
Compound subordinate sentence (Lesson 28)
Conjugation of active verbs in the present tense (Lesson 2)
Conjugation of inersive verbs in the present tense (Lesson 3)
Conjugation of static verbs in the present tense (Lesson 5)
Conjugation of the verb *to be* in the present tense (Lesson 1)
Dative case (Lesson 2)
Declension of a Noun phrase (Lesson 18)
Declension of demonstrative pronouns (Lesson 20)
Degrees of comparison of adjectives (Lesson 17)
Ergative case (Lesson 12)
Future tense (Lesson 10)
Habitual, imperfective, complete (Lesson 15)
Imperative (Lesson 16)
Imperfective (Lesson 11)
Instimental case (Lesson 5)
Involuntary actions (Lesson 24)
Modal particles (Lesson 21)
Nominative case (Lesson 1)

Noun (Lesson 1)
Objective conjugation in the present tense (Lesson 6)
Participle (Lesson 19)
Past perfect (Lesson 23)
Plural (Lesson 1)
Polite addressing forms (Lesson 25)
Postpositional phrases (Lesson 15)
Present perfect (Lesson 22)
Preverbs (Lesson 9)
Reflexive forms (Lesson 26)
Rules of S and O markers overlap (Lesson 8)
Structure of a sentence in Aorist forms (Lesson 12)
Structure of a sentence with inversive verbs (Lesson 3)
Structure of a simple sentence in the present tense (Lesson 2)
Subjunctive mood (Lesson 14)
The pattern of a simple sentence with indirect object in the present tense (Lesson 7).
The second type of plural number (Lesson 19)
Types of nouns declension (Lesson 13)
Verbal noun, Infinitive (Lesson 17)
Version (Lesson 7)
Vocative case (Lesson 10)

თქვენი შენიშვნები თუ აზრი
სახელმძღვანელოს შესახებ
შეგიძლიათ მოგვანოდოთ
ელექტრონული მისამართით:
info@sa-ga.org

Any comments or suggestions
about the book will be appre-
ciated – E-mail: info@sa-ga.org

ამ წიგნის 1996 წლის პირველი გამოცემა დაიბეჭდა
საერთაშორისო ორგანიზაციის *World Vision International*
ხელშეწყობითა და ფინანსური მხარდაჭერით

The first edition of this book in 1996 was printed with the
support and financial contribution of the international
organization *World Vision International*.

სა.გა.-ს წიგნის ქურდი – ქურდი არ არისო!

A thief of Sa.Ga.'s books is not a thief!